

SEMINARSKI RAD

Plinske vijesti

Student: Vedran Gregurek, N15

Profesorica: Dr.sc. Daria Karasalihović Sedlar

Zavod: Zavod za naftno inženjerstvo

Kolegij: Gospodarenje Plinovima

RGNT

Sadržaj :

- VIJESTI IZ HRVATSKE

- VIJESTI IZ SVIJETA

Vijesti iz Hrvatske

- Vlada RH u prosincu 2008. godine sa tvrtkom MOL postigla je dogovor oko preuzimanja tvrtke Prirodni Plin d.o.o., koja je u sastavu INA-e.
- Vlada se obvezala preuzeti poslovanje tvrtke Prirodni plin d.o.o. najkasnije do 1. prosinca 2010. godine, međutim to se još nije dogodilo.
- Preko predsjednika Uprave INA-e Zoltana Aldotta, MOL je poručio Vladi RH da je spreman preuzeti tvrtku Prirodni plin d.o.o., ali uz određene uvijete.
- MOL smatra da bi cijena plina za kućanstva trebala biti najmanje na razini cijene po kojoj se plin i uvozi u RH.
- Prodajna cijena distributerima (RH) = 1,7 kn/m³
- Prodajna cijena distributerima (Regija) = 3 – 3,5 kn/m³
- Uvozna cijena (Gazprom) = 2,2 – 2,4 kn/m³
- Gubitak INA-e = 0,5 – 0,7 kn/m³

Vijesti iz Hrvatske

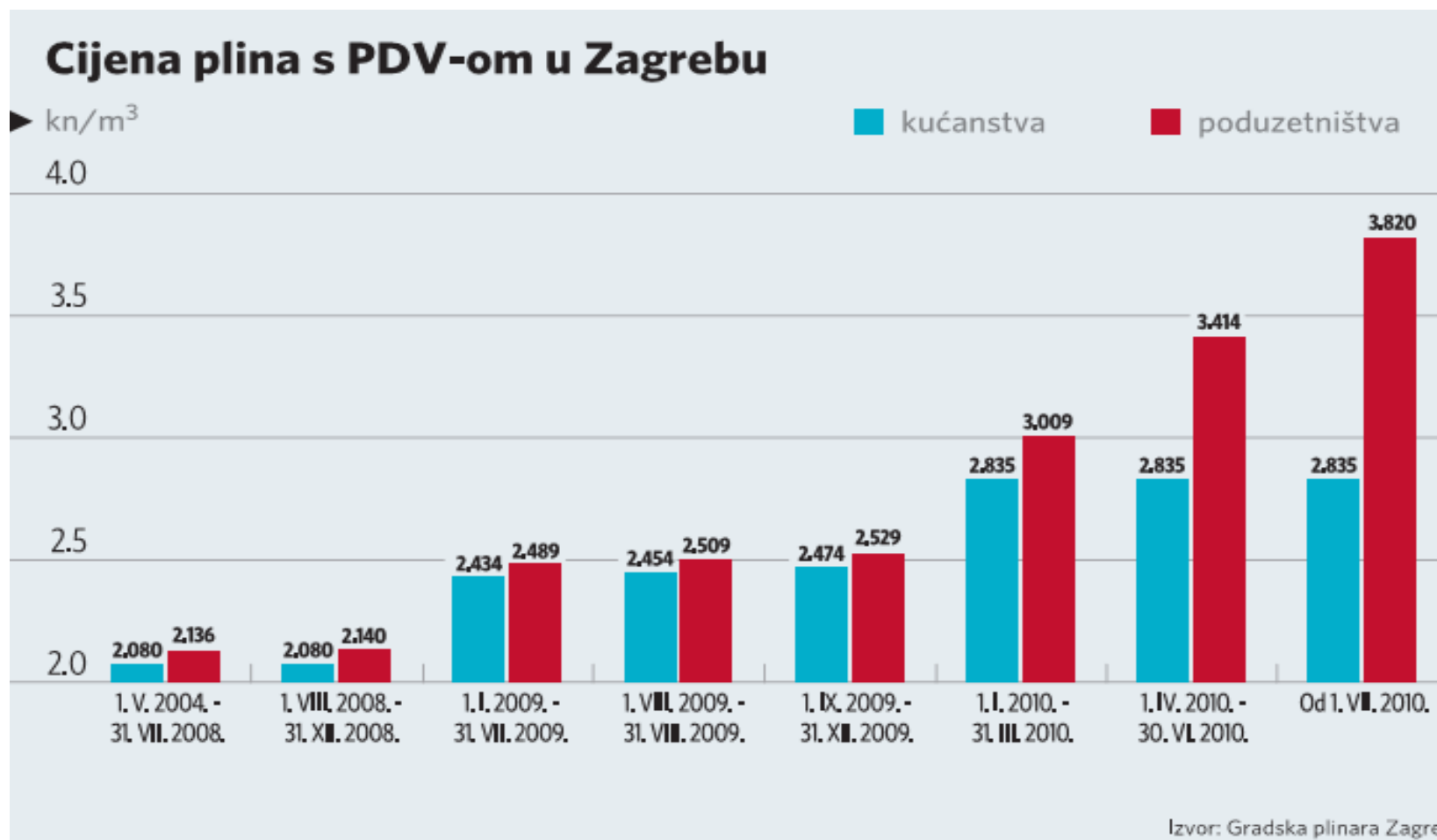

- Temeljam ugovora između MOL-a i Vlade RH, Vlada je dužna prodajnu cijenu plina na tržištu RH povisiti do referentne tržišne cijene.
- U ugovoru između Vlade RH i MOL-a, navodi se i dinamika porasta rudarske naknade koju je INA dužna plaćati prilikom eksploatacije plina u RH.
- Rudarska naknada za plin :
  - 2010. godina - 3,6 %
  - 2011. godina - 5,6 %
  - 2012. godina - 7,0 %
  - 2014 - 2020. godina - 10 %
- Prema neslužbenim izvorima portala Business.hr i rudarska naknada je predmet pregovora između Vlade RH i MOL-a.

RGNF

Vijesti iz Hrvatske

Vijesti iz Hrvatske

- INA d.d. je krajem 2010. godine prvi put nakon 30 godina raspisala natječaj za podnošenje ponuda za opskrbu prirodnim plinom iz uvoza.
- Rezultat natječaja je trogodišnji (kratkoročni) ugovor sa talijanskom kompanijom ENI potpisan krajem prosinca 2010. godine, kojim se tvrtka ENI obvezala dobiti 750 milijuna m³ plina godišnje tijekom sljedeće tri godine.
- Podpredsjednik Gazproma potvrdio je da je RH definitivno izbačena iz kruga zemalja kroz koje će prolaziti magistralni plinovod Južni tok.
- Time RH gubi potencijalnu dobit od transportnih naknada za prolazak plina kroz svoj teritorij.

RGNF

Vijesti iz Hrvatske

Vijesti iz Hrvatske

- Početkom prosinca 2010. godine INA d.d. je započela testnu proizvodnju na Centralnoj plinskoj stanici Jihar na bloku Hayan u Siriji.
- Prema direktoru INA-inog Međunarodnog sektora za istraživanje i proizvodnju, na razini MOL grupe 3,5 % proizvodnje ugljikovodika 2010. godine potjecalo je iz Sirije, no taj će omjer u 2011. godini porasti na 10 %.
- U prvih devet mjeseci 2010. godine, INA-ina proizvodnja plina u Siriji je porasla za 68 % u odnosu na isti period 2009. godine. Na bloku Hayan u tom je periodu proizvedeno 3,86 milijuna barela ekvivalenta nafte.
- Nova proizvodna jedinica svoj će puni kapacitet doseći početkom 2011. godine, a maksimalna proizvodnja u Siriji očekuje se tijekom 2012. godine.

Vijesti iz Hrvatske

- Tvrtka Podzemno skladište plina, na konferenciji za novinare obavijestila je javnost o stanju podzemnog skladišta plina Okoli prije početka sezone grijanja.
- U trenutku održavanja konferencije unutar PSP Okoli nalazilo se 510 milijuna m³ plina, odnosno 70 milijuna m³ više nego u istom razdoblju 2009. godine.
- Istaknuta je potreba za novim skladištem, zbog mogućeg deficita izlaznog kapaciteta crpljenja predviđenog za 2015. godinu.
- Novo skladište plina, zapremnine 100 milijuna m³ plina, trebalo bi se graditi u Grubišnom polju. Namjena tog skladišta bila bi pokrivanje perioda vršne potrošnje.
- Trenutno se INA i PSP Okoli natječu za rudarsku koncesiju potrebnu za gradnju PSP Grubišno polje.

Vijesti iz Hrvatske

- Ministarstvo gospodarstva dalo je tvrtki Plinacro d.o.o. dopuštenje da nastavi s realizacijom malog plutajućeg LNG terminala ispred Omišlja kao prijelazno rješenje do gradnje velikog terminala na kopnu.
- Terminal bi trebao imati kapacitet od 6 milijardi m³ plina godišnje, a cijena izgradnje bi bila oko 50 milijuna eura.
- Mjesec dana nakon objave odluke o gradnji malog LNG terminala, konzorciju Adria LNG poručeno je da vremena za oklijevanje više nema, te da će Vlada oduzeti lokaciju navedenom konzorciju ukoliko ne vidi napredak.
- Kao novi investitor za veliki LNG terminal na Krku, u medijima se spominje Katar.

Vijesti iz Hrvatske

- Tvrtka Plinacro d.o.o. Krajem je 2010. godine dobila uporabne dozvole za obje, ukupno 80 km dugačke dionice plinovoda koje čine hrvatsku stranu interkonekcije plinskih sustava Hrvatske i Mađarske.
- Plinovod između Hrvatske i Mađarske na hrvatskoj se strani sastoji od plinovoda Slobodnica – Donji Miholjac i Donji Miholjac – Dravaszerdahely.
- Nazivni promjer plinovoda je 800 mm, maksimalni radni tlak 75 bar, kapacitet 6,5 milijardi m³/god, a maksimalni protok 800 000 m³/h s mogućnošću protoka plina u oba smjera pri jednakim uvjetima.
- Ovim projektom, Hrvatska je osigurala novi pravac dobave prirodnog plina.
- Trenutačno aktivni projekti tvrtke Plinacro d.o.o. uključuju izradu plinovodnog sustava Like i Dalmacije, te plinovodnog sustava Pula – Karlovac.

Vijesti iz Hrvatske

- Međutim, iako je tvrtka Plinacro d.o.o. već dovršila magistralne plinovode kroz dobar dio Priobalnog dijela Hrvatske i Liku, predstavnici te tvrtke ukazuju na probleme koji su se pojavili pri gradnji lokalnih distribucijskih plinskih mreža.
- U Ličko – Senjskoj županiji još nije ni pokrenut natječaj za dodjelu koncesije za gradnju lokalne mreže iako je dionica magistralnog plinovoda Josipdol – Gospić pred završetkom.
- U Karlovačkoj županiji koncesija je dodijeljena još 2001. godine, ali je dinamika gradnje nezadovoljavajuća.
- Na ogulinskom području, gdje je plinovod 2009. dobio uporabnu dozvolu još uvijek nije priključen niti jedan potrošač.
- U Šibensko – Kninskoj županiji koncesija je dodijeljena tvrtki EVN Plin ali će gradnja distributivnog sustava kasniti u odnosu na gradnju magistralnog plinovoda.

Vijesti iz Hrvatske

- Magistralni plinovod uz zapadnu obalu Istre od Pule do Umaga već je dobio uporabnu dozvolu ali je na plinovod priključena samo industrijska zona u Umagu.
- Iako je magistralni plinovod Rijeka – Karlovac dovršen prije nekoliko godina, na MRS Labin još nema priključaka, dok je na MRS Kršan priključena samo tvornica Rockwool.
- U Primorsko – Goranskoj županiji koncesija još nije dodijeljena za Gorski kotar, te otoke Rab, Cres i Lošinj dok na MRS Rijeka – Istok i Delnice još nema priključenja iako imaju uporabnu dozvolu od 2008. godine.
- U Plinacru ističu, da je nužno ubrzati razvoj distribucijskih mreža, u protivnom će se ulaganja u magistralne plinovode, barem prvih par godina, pokazati neopravdanim.

Vijesti iz svijeta

- Europska banka za obnovu i razvoj, Europska investicijska banka i Međunarodna financijska korporacija potpisale su mandatno pismo kojim se utire put financiranju projekta Nabucco u vrijednosti od 4 milijarde eura.
- Plinovod Nabucco trebao bi transportirati plin od Kavkaza i Iraka do Europe, te njime Europska unija nastoji umanjiti svoju ovisnosti o ruskom plinu.
- Vremenski okvir projekta Nabucco predviđa prve odluke o financiranju i opskrbi početkom 2011. godine, a početak gradnje u 2012. godini.
- Konzorcij s kojim je sporazum potpisan sastoji se od MOL Grupe, bugarske energetske tvrtke BEH, turske tvrtke BOTAS, austrijske tvrtke OMV, njemačke tvrtke RWE i rumunjskog Tranzgaz-a.

Vijesti iz svijeta

- Američki časopis World Gas Intelligence objavio je da se 2009. godine u svijetu spalilo 6 % više kaptažnog plina nego 2008. godine, odnosno 146 milijardi m³.
- Wingas Storage, britanska podružnica njemačke tvrtke Wingas objavila je da je dobila odobrenje britanskog Ministarstva energetike da prenamijeni plinsko polje Saltfleetby u podzemno skladište plina.
- Američko Ministarstvo energetike odobrilo je zahtijev plinske tvrtke Cheniere Energy da izvozi ukapljeni plin proizveden u SAD-u. Radi se o 16 milijuna tona UPP – a godišnje, na rok od 30 godina.
- Tvrtka RWE Dea Norge otkrila je veliko plinsko polje u Norveškom moru sa komercijalnim rezervama plina između 5 i 18 milijardi m³, na dubini od 4477 m.
- Prema objavi OMV-a, divovsko azarbajdžansko plinsko polje Shah Deniz u Kaspijskom jezeru može godišnje proizvesti 16 milijardi m³ plina, od čega bi 8 milijardi m³ trebalo biti korišteno za potrebe plinovoda Nabucco.

Vijesti iz svijeta

- Europska unija je u utorak 21. rujna 2010. godine iznjela prijedlog strožih propisa o isporukama plina kojima se od vlada zemalja EU-a te plinskih kompanija očekuje da izrade planove minimalne 30-dnevne opskrbe kućanstava, čak i u vrijeme izvanrednih situacija.
- Novim je propisima predviđeno da se u roku od 4 godine u cjevovode uvede tehnologija koja bi omogućavala dvosmjerni protok plina.
- Japan planira bušenje smrznutih slojeva metana u Kumanskom moru. Rezerve metana na tom području su dostatne za zadovoljavanje japanskih potreba za plinom u idućih 100 godina. Bušenje, prvo takve vrste počeo će 2011. godine, a komercijano iskorištavanje 2018. godine.
- Maloprodajna cijena prirodnog plina u Pekingu poskupila je. Razlog tome je visoka potrošnja, te nedostatak plina iz vlastitih izvora u Kini.

Vijesti iz svijeta

- Gazprom je upozorio Europsku uniju da bi njezine reforme u plinskom sektoru mogle ugroziti sigurnost opskrbe plinom jer će Moskva zbog njih više plina slati u Aziju.
- Prema Gazpromu, novi model tržišta koji se trenutno razvija u Europskoj uniji ugrožava opskrbu jer potiče konkurenciju na temelju kratkoročnih ugovora o isporuci umjesto tradicionalnih dugoročnih ugovora na kojima Rusija obično inzistira.
- Poljska i Rusija potpisale su sporazum prema kojem će Gazprom opskrbljivati Poljsku dodatnim količinama plina. Prema sporazumu, Poljska će od 2011. do 2022. godine umjesto dosadašnjih 7,5 milijardi, uvoziti 10 milijardi m³ plina.
- Katarski šejk Hamad Bin Khalifa Al-Thani i ruski premijer Vladimir Putin razgovarali su o suradnji na zajedničkim projektima. Najznačajnija vijest tog sastanka je mogućnost primjene modela OPEC-a na GECF.

Vijesti iz svijeta

- Bugarska i Rusija su 13. studenog 2010. godine u Sofiji potpisale ugovor o gradnji velikog međunarodnog plinovoda Južnog toka preko bugarskog teritorija.
- Ugovorom je predviđeno osnivanje zajedničke kompanije u kojoj će Gazprom i BEH imati po 50 % udijela.
- Nekoliko dana nakon toga, glasnogovornica europskog povjerenika za energetiku izjavila je da taj ugovor ne zadovoljava standarde Europske unije.
- Američka tvrtka Direct Petroleum, objavila je otkriće značajnog nalazišta plina iz škriljaca u središnjoj Bugarskoj. Prema inicijalnim procjenama radi se o rezervama od oko 300 milijardi m³ plina. Proizvodnja bi mogla započeti za 4-5 godina.
- Gazprom je objavio da bi proizvodnja plina do 2020. godine mogla porasti na 670 milijardi m³ plina godišnje. To se pripisuje razvoju polja u Sibiru i na Dalekom Istoku. Objavljena je i cijena plinovoda Južni tok – 15,5 milijardi eura.

Vijesti iz svijeta

- Na plinskoj burzi OMV-ova austrijskog plinskog čvorišta CEGH počelo se trgovati terminskim ugovorima, te će CEGH postati jedino čvorište u Europi koje će kupcima nuditi izvanburzovne i burzovne usluge.
- U planu je i sudjelovanje ruskog Gazproma, no prvo se mora donijeti politička odluka na razini Europske unije.
- Talijanska naftna kompanija ENI postigla je sporazum o kupnji tvrtke Minsk Energy Resources, te će tako postati operater tri polja na sjeveroistoku Poljske površine 1967 km² u području koje je perspektivno za proizvodnju plina iz škriljaca.
- E.ON Ruhrgas prodao je svoj 3,5%-tni udio u Gazpromu te tvrtku E.ON Rete koja upravlja talijanskom plinskom mrežom. Razlog tomu je promjena strategije njemačke kompanije, koja se okreće sa Europskih na tržišta u nastajanju u Aziji i Južnoj Americi.